

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 29.10.2007
KOM(2007) 646 endelig

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

**Resumé af de aktiviteter, som Kommissionen (GD TREN) har udført i 2006 i henhold til
afsnit II, kapitel 3 til 10, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske
Atomenergifællesskab**

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Indledning	4
2.	Udviklingen inden for politik og lovgivning	4
2.1.	Status med hensyn til Kommissionens lovforslag	4
2.1.1.	Nuklear sikkerhed og forvaltning af radioaktivt affald og brugt brændsel.....	4
2.1.2.	Direktivet om overførsel	5
2.1.3.	Nedlukning i Ignalina og Bohunice	5
2.2.	Gennemførelse af lovgivning - overtrædelser.....	6
2.3.	50 år med Euratom-traktaten.....	6
3.	Udvidelse.....	6
4.	Generel udvikling på det nukleare område i EU	7
4.1.	Nedlukning, forvaltning af affald og transport	7
4.1.1.	Nedlukning	7
4.1.2.	Forvaltning af radioaktivt affald	8
4.1.3.	Transport af radioaktivt materiale	8
4.2.	Nuklear sikkerhedskontrol	9
4.2.1.	Inspektioner i forbindelse med sikkerhedskontrol	9
4.2.2.	Tillægsprotokoller	9
4.2.3.	Regnskab over nukleart materiale og aftaler.....	9
4.3.	Strålingsbeskyttelse.....	9
4.3.1.	Aktiviteter i henhold til traktatens artikel 31, 35 og 37	9
4.3.2.	Nødberedskab.....	11
4.3.3.	Fødevarer.....	11
4.4.	Forsyninger af nukleare materialer	11
4.5.	Multilaterale tilgange til brændselscyklussen	12
5.	Internationalt samarbejde	12
5.1.	Aftaler med tredjelande.....	12
5.2.	Internationale konventioner	13
5.2.1.	Fælles konvention	13
5.2.2.	Konventionen om fysisk beskyttelse af nukleare materialer (CPPNM)	13

5.2.3.	Konventionen om hurtig anmeldelse af kernekraftuheld og konventionen om bistand i tilfælde af kernekraftuheld eller strålingsfare	13
5.2.4.	Interinstitutionel aftale om deltagelse i internationale konventioner	13
5.2.5.	Paris-konventionen.....	14
5.3.	Samarbejde med IAEA	14
5.3.1.	Meddelelse om ændring af Euratoms status i IAEA.....	14
5.3.2.	Samarbejde med IAEA	14

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

Resumé af de aktiviteter, som Kommissionen (GD TREN) har udført i 2006 i henhold til afsnit II, kapitel 3 til 10, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab

1. INDLEDNING

I denne meddelelse beskrives de aktiviteter, som er udført af Generaldirektoratet for Energi og Transport (GD TREN), Direktorat H (Atomkraft) og Direktorat I (Nuklear Sikkerhedskontrol) som en del af Kommissionens aktiviteter i henhold til Euratom-traktaten (herefter kaldet "traktaten"). DG TREN er ansvarlig for gennemførelsen af de fleste af bestemmelserne i Euratom-traktatens afsnit II (kapitel 3-10). Kommissionens arbejdsprogram er baseret på dens forpligtelser i henhold til den traktat for så vidt angår nuklear sikkerhed, investering, fællesforetagender, sikkerhedskontrol og forbindelserne udadtil. Denne meddelelse omfatter også et resumé af de aktiviteter, som er udført af ESA (Euratoms forsyningsagentur)¹. Aktiviteter i forbindelse med forskning og forskningspolitik, som hører ind under GD RTD² og JRC³, er ikke omfattet. Forberedelsen og gennemførelsen af Tacis-programmet hører ind under både GD RELEX's og GD AIDCO's⁴ kompetenceområde, Phare-programmet forvaltes af GD ELARG⁵. Tildelingen af Euratom-lån forvaltes af GD ECFIN⁶. Det arbejde, som de to laboratorier (i Den Haag og Sellafield) udfører i oparbejdningsanlæg, overvåges af FFC og finansieres af GD TREN.

2. UDVIKLINGEN INDEN FOR POLITIK OG LOVGIVNING

2.1. Status med hensyn til Kommissionens lovforslag

2.1.1. Nuklear sikkerhed og forvaltning af radioaktivt affald og brugt brændsel

Inden for rammerne af drøftelserne om energi i EU har Kommissionen udarbejdet et "Vejledende kerneenergi-program"⁷, baseret på Traktatens artikel 40. Det indeholder en økonomisk analyse af kernekraftens rolle i sammensætningen af energiforsyningen og dens relative konkurrenceevne. Det sætter fokus på omfanget af kernekraftens bidrag til forsyningssikkerheden og bekæmpelsen af CO₂-emissionerne samt de betingelser for den samfundsmæssige accept, der anses for nødvendige for den fortsatte anvendelse af kerneenergi. Der præsenteres en række sammenhængende forslag til aktiviteter: herunder især nedsættelsen af en ekspertgruppe på højt niveau om nuklear sikkerhed og affaldsforvaltning samt et nukleart forum til fremme af dialogen.

¹ Årsrapporten fås efter anmodning eller via http://europa.eu.int/comm/euratom/index_en.html

² GD RTD: Forskning.

³ JRC: Det Fælles Forskningscenter (FFC).

⁴ GD RELEX: Eksterne forbindelser, GD AIDCO: Samarbejdskontoret EuropeAid.

⁵ GD ELARG: Udvidelse

⁶ GD ECFIN: Økonomiske og finansielle anliggender.

⁷ KOM(2006) 844.

Der blev ikke gjort nogen fremskridt med hensyn til Kommissionens to reviderede forslag til rådsdirektiver om sikkerheden i nukleare anlæg og sikker håndtering af brugt nukleart brændsel og radioaktivt affald, som blev forelagt for Rådet i september⁸. Selvom ti medlemsstater ud af femogtyve gik ind for disse ændrede forslag, har alle efterfølgende formandskaber afslået at tage dem op til fornyet behandling.

I stedet for blev der ud fra Rådets konklusioner i juni 2004 udarbejdet en "Handlingsplan om nuklear sikkerhed og sikker håndtering af brugt brændsel og radioaktivt affald". Rådets arbejdsgruppe om nuklear sikkerhed udarbejdede en rapport⁹. Rapportens vigtigste resultat er forslaget om at nedsætte en EU-ekspertgruppe inden for nuklear sikkerhed, et forslag, som er taget op i det vejledende kerneenergi-program og af Rådets formandskab.

En Eurobarometer-undersøgelse¹⁰ viste, at borgerne anser rutinemæssig drift af kernekraftværker for sikker, men fortsat er bekymrede over sådanne spørgsmål som værkernes sikkerhed, bortskaffelse af radioaktivt affald og eventuel misbrug af radioaktive materialer. De fleste af dem ønsker lovgivning på EU-plan om nuklear sikkerhed og ønsker at fremme samarbejde og udveksling af oplysninger om bedste praksis mellem eksperter.

2.1.2. *Direktivet om overførsel*

Kommissionens forslag om overvågning af og kontrol med overførsel af radioaktivt affald og brugt nukleart brændsel¹¹ blev vedtaget af Rådet.

Dette nye direktiv afløser direktiv 92/3/Euratom¹² indeholdende regler for tilladelse til overførsel af radioaktivt affald fra det ene land til det andet. Det udvider disse regler til også at omfatte brugt nukleart brændsel, samtidig med at de bliver lettere at anvende og mere i overensstemmelse med andre EU-bestemmelser og internationale bestemmelser.

Direktivet skal gennemføres af medlemsstaterne senest den 25. december 2008. Inden da skal Kommissionen med hjælp fra et rådgivende udvalg revidere det standarddokument, der skal anvendes i forbindelse med tilladelse til overførsler.

2.1.3. *Nedlukning i Ignalina og Bohunice*

Rådet har vedtaget en forordning om gennemførelsen af bistandsprogrammet for nedlukning af Ignalina-kraftværket¹³, som omfatter 837 mio. €.

En lignende forordning for Slovakiet¹⁴ omfatter 423 mio. €.

⁸ KOM(2004) 526 af 8.9.2004.

⁹ CS/2006/16737-1 of 15.12.2006.

¹⁰ Rapport offentliggjort i februar 2007: http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_271_en.pdf

¹¹ Rådets direktiv 2006/117/Euratom af 20.11.2006; EUT L 337 af 5.12.2006, s. 21.

¹² Rådets direktiv 92/3/Euratom af 3.2.1992; EFT L 35 af 12.2.1992.

¹³ Rådets forordning (EF) nr. 1990/2006 af 8.10.2006; EUT L 411 af 30.12.2006, s. 10.

¹⁴ Rådets forordning (EF) nr. 549/2007 af 14.5.2007; EUT L 131 af 6.2.2007.

Begge rådsforordninger rummer en ny juridisk ramme for det bistandsprogram i forbindelse med nedlukning, som EU stiller til rådighed via de finansielle overslag 2007-2013, og kræver, at der nedsættes et forvaltningsudvalg til at bistå Kommissionen.

2.2. Gennemførelse af lovgivning - overtrædelser

Der blev indledt tyve sager på grund af manglende meddelelse af gennemførelsesforanstaltningerne vedrørende Rådets direktiv om kontrol med lukkede højaktive strålekilder og ukontrollerede strålekilder¹⁵. Tolv af disse sager blev lukket efter anmeldelse af de relevante foranstaltninger. Der blev fremsat en begrundet udtalelse i fire sager; en sag blev indbragt for Domstolen. Der blev registreret en klage over de nationale gennemførelsesforanstaltninger.

Der blev sendt fem åbningsskrivelser til de nye medlemsstater, som endnu ikke havde tiltrådt trepartsaftalen INFCIRC 193¹⁶, således som krævet i deres akt om tiltrædelse af EU.

I henhold til Traktatens artikel 83 (operatøren af et nukleart anlæg havde ikke opfyldt sine forpligtelser på tilfredsstillende vis) udstedte Kommissionen en advarsel¹⁷ til en operatør på grundlag af mangler med hensyn til de regnskabs- og rapporteringsprocedurer, der på nuværende tidspunkt benyttes.

Den 9. marts 2006 afviste Domstolen Kommissionens stævning i Tireless-sagen¹⁸. Denne sag blev indledt efter en række klager vedrørende reparationer af u-båden Tireless (Det Forenede Kongerige), der var foretaget i Gibraltar i 2000-2001. Domstolen anførte udtrykkeligt i sin kendelse, at anvendelse af kerneenergi til militære formål ikke er omfattet af traktatens bestemmelser og den deraf afledte ret.

2.3. 50 år med Euratom-traktaten

Under forberedelserne til Euratom-traktatens 50 års jubilæum¹⁹ udarbejdede Kommissionen et dokument og en publikation, som indeholdt en oversigt over nukleare aktiviteter siden 1958.

3. UDVIDELSE

I slutningen af 2005 underrettede Kommissionen Bulgarien og Rumænien om deres fremtidige forpligtelser i henhold til traktaten. I 2006 indledte den en kontrol af gennemførelsen af Euratoms regelværk i disse to lande.

¹⁵ Rådets direktiv 2003/122/Euratom af 22.12.2003; EUT L 346 af 31.12.2003.

¹⁶ Underretningscirkulære 193, aftale mellem Det Europæiske Atomenergifællesskab, dets kernevåbenfri medlemsstater og Det Internationale Atomenergiagentur om gennemførelse af artikel III, stk. 1 og 4, i traktaten om ikke-spredning af kernevåben fra 1977 som suppleret ved tilægsprotokollen til denne aftale.

¹⁷ Kommissionens beslutning 2006/626/Euratom af 15. februar 2006.

¹⁸ Sag 65/04 *Kommissionen mod Det Forenede Kongerige*, 9. marts 2006.

¹⁹ 25.3.1957.

I fortsættelse af Det Europæiske Råds konklusioner²⁰ har Kommissionen fortsat understreget betydningen af et højt nukleart sikkerhedsniveau i forbindelse med udvidelsen. Nukleare sikkerhedsspørgsmål indgik i "Tilsynsrapporten om forberedelserne til EU-medlemskab i Bulgarien og Rumænien"²¹. Der var særlig fokus på Bulgariens tilsagn om en hurtig endelig lukning og demontering af reaktor 3 og 4 på Kozloduy-kernekraftværket. I overensstemmelse med tiltrædelsesprotokollen for Bulgarien og Rumænien blev disse reaktorer lukket den 31. december 2006, samtidig med at der via "Kozloduy International Decommissioning Support Fund" ydes betydelig finansiel bistand til Bulgarien.

I fortsættelse af den formelle indledning af tiltrædelsesforhandlingerne med både Tyrkiet og Kroatien i oktober 2005 indledtes en analytisk gennemgang af regelværket ("screening"). Kommissionen står for at skulle vedtage en række screeningsrapporter indeholdende henstillinger om, hvorvidt der skal indledes forhandlinger om energikapitlet.

Opmærksomheden skal især rettes mod Kroatien med hensyn til dets forpligtelse til at oprette en nedlukningsfond i forbindelse med det kernekraftværk, der deles med Slovenien.

Kommissionen har også overvåget udviklingen i Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien (FYROM) samt i potentielle kandidatlande i det vestlige Balkan²² med hensyn til gennemførelsen af fællesskabsretten. I de respektive rapporter²³ sættes der fokus på behovet for forbedringer inden for nuklear sikkerhed og strålingsbeskyttelse.

4. GENEREL UDVIKLING PÅ DET NUKLEARE OMRÅDE I EU

4.1. Nedlukning, forvaltning af affald og transport

4.1.1. Nedlukning

Kommissionen har fortsat fulgt med i gennemførelsen af Ignalina- og Bohunice-programmerne, idet den har arbejdet nært sammen med Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling og det nationale agentur i Litauen. I 2006 blev der afsat i alt 109 mio. EUR til Ignalina-programmet og 34 mio. EUR til Bohunice-programmet. Som planlagt i protokollerne i tiltrædelsestraktaten er gennemførelsesreglerne for fortsat bistand i 2007-2013 ved at blive færdiggjort. I overensstemmelse med de forvaltningsprincipper, der er fastlagt i finansforordningerne, har Kommissionen indledt en midtvejsevaluering af udviklingen i nedlukningsstøtten til Bohunice og Ignalina.

²⁰ Det Europæiske Råds konklusioner af december 1998, Wien, punkt 67.
Det Europæiske Råds konklusioner af december 1999, Helsinki, punkt 7.

²¹ KOM (2006) 549 endelig, september 2006.

²² Albanien, Bosnien-Hercegovina, Montenegro, Serbien inkl. Kosovo (I henhold til FN's Sikkerhedsråds resolution 1244).

²³ KOM(2006) 649 af 8.11.2006.

Efter høringer af medlemsstaternes eksperter blev der i oktober²⁴ vedtaget en henstilling om nedlukningsfinansiering, hvori der præsenteres forskellige foranstaltninger, som skal sikre, at der om nødvendigt er tilstrækkelige midler til rådighed til en sikker nedlukning. I den anden nedlukningsrapport, som vil blive offentliggjort i 2007, vil der blive foretaget en første vurdering af, i hvor høj grad medlemsstaternes bestemmelser svarer til kravene i denne henstilling.

4.1.2. *Forvaltning af radioaktivt affald*

- 6. situationsrapport om forvaltning af radioaktivt affald

Der er endnu ikke en tilfredsstillende bæredygtig langsigtet forvaltning af højaktivt affald og brugt brændsel. Der kan konstateres visse fremskridt henimod udvikling af dybe geologiske deponier. Kommissionen tilskynder fortsat medlemsstaterne til at udvikle en langsigtet forvaltningsstrategi for alle kategorier af affald. Der må træffes politiske beslutninger om højaktivt og mellemaktivt langlivet affald i de fleste EU-medlemsstater med kernekraftværker.

- En strategisk energiteknologiplan for EU

I sin meddelelse "En energipolitik for Europa"²⁵ giver Kommissionen en oversigt over mål, udfordringer og prioriteter for en strategisk energiteknologiplan for EU. Det påpeges bl.a., at "EU bør fastholde sit teknologiske forspring inden for fissionsreaktorer af fjerde generation og fremtidens fusionsteknologi til at styrke den nukleare elektricitets konkurrenceevne og sikkerhed og mindske affaldsmængden".

4.1.3. *Transport af radioaktivt materiale*

Kommissionen har sendt Rådet og Europa-Parlamentet den 5. rapport fra den stående arbejdsgruppe for sikker transport af radioaktivt materiale i EU²⁶. Rapporten informerer om det høje niveau inden for transportsikkerhed og understreger, at transport af radioaktivt materiale er af betydning for, at flere sektorer i økonomien kan fungere uden problemer. Rapporten indeholder oplysninger om den nuværende situation og udviklingen i sektoren, og der identificeres forskellige emner, hvor der kan tages et fællesskabsinitiativ.

Forarbejdet til kodificeringen af EU's regelværk er indledt med en harmonisering af sikkerhedsprocedurerne.

²⁴ Kommissionens henstilling nr. 2006/851/Euratom; EUT L 330 af 28.11.2006.

²⁵ KOM(2007) 1 endelig af 10.1.2007.

²⁶ KOM(2006) 102 endelig af 8.3.2006.

4.2. Nuklear sikkerhedskontrol

4.2.1. Inspektioner i forbindelse med sikkerhedskontrol

Kommissionen har forelagt Rådet sin reviderede tilgang til nuklear sikkerhedskontrol i EU. Dette arbejdsdokument, "Gennemførelse af Euratom-traktatens sikkerhedskontrol", indeholder en ramme for og skitserer principperne for en revideret tilgang. Dette har været genstand for en detaljeret høring og konsensus blandt medlemsstaternes eksperter. Det blev færdiggjort²⁷ i 2007 og vil udgøre hovedhjørnestenen for den videre udvikling med hensyn til sikkerhedskontrol.

Kommissionen gennemførte sit program for sikkerhedskontrol under hensyntagen til den reviderede tilgang. Inspektionen udvidedes en smule i forhold til 2005 som resultat af nye aktiviteter, såsom revision af operatørerne. Kommissionen kunne konstatere, at på medlemsstaternes område blev nukleare materialer ikke anvendt til andre formål end angivet af brugerne, og at de internationale sikkerhedsforpligtelser blev overholdt.

4.2.2. Tillægsprotokoller

Kommissionen har udarbejdet rapporter om oplysninger vedrørende nukleart materiale i henhold til tillægsprotokollen for EU-15, Estland og Slovakiet og forelagt dem for IAEA²⁸.

Kommissionens inspektører har deltaget i IAEA's kontrolaktiviteter (yderligere adgang).

4.2.3. Regnskab over nukleart materiale og aftaler

Der er regelmæssigt foretaget indberetning af regnskabsdata til IAEA på grundlag af de modtagne regnskabsrapporter, herunder rapporterne for de nye medlemsstater, der har tiltrådt Euratoms aftale om sikkerhedskontrol.

Proceduren for Sloveniens tiltrædelse af aftalen om sikkerhedskontrol og dens tillægsprotokol blev afsluttet²⁹. Proceduren for Polen er også ved at blive afsluttet.

4.3. Strålingsbeskyttelse

4.3.1. Aktiviteter i henhold til traktatens artikel 31, 35 og 37

I nært samarbejde med gruppen af videnskabelige eksperter³⁰ er der indledt et intensivt arbejde med revision og omformulering af Euratoms grundlæggende sikkerhedsnormer. Denne revision er baseret på udkastet til henstilling fra Den Internationale Kommission for Strålingsbeskyttelse (ICRP). Gruppen af videnskabelige eksperter mødtes to gange med deltagelse af IAEA, ICRP og NEA som observatører. Den nedsatte arbejdsgrupper, som skulle behandle naturlige kilder, medicin, dispensation og godkendelse, og udarbejdede en gradueret tilgang til

²⁷ SEC(2007) 293 (EU restricted).

²⁸ Det Internationale Atomenergiagentur.

²⁹ Tiltrædelsesdato 1.9.2006.

³⁰ Traktatens artikel 31.

lovfæstet kontrol under koordinering af en arbejdsgruppe vedrørende grundlæggende sikkerhedsnormer.

Kommissionen støttede bestræbelserne på at revidere og harmonisere de internationale grundlæggende sikkerhedsnormer gennem et nært samarbejde med forskellige internationale organisationer, deltagelse i Inter-Agency Committee on Radiation Safety og som fuldt medlem i det internationale Co-Sponsors' Secretariat, som IAEA er vært for.

For at fremme ALARA³¹-konceptet yderligere blev der oprettet netværk for erhvervsmæssig strålingsbeskyttelse i NORM³²- og NDT³³-industrier.

For så vidt angår en bedre harmonisering og gensidig anerkendelse inden for undervisning og uddannelse, indledtes projektet om et EUTERP³⁴-netværk.

Kommissionens tjenestegrene gennemførte otte kontrolbesøg i henhold til traktatens artikel 35³⁵: et i Letland, Cypern, Malta, Slovenien, Portugal, Polen og to i Italien. Formålet er at foretage en uafhængig vurdering af tilstrækkeligheden af overvågningsfaciliteterne, deres opbygning og anvendelse for så vidt angår:

- flydende og luftbårne udslip til miljøet fra nukleare anlæg
- radioaktivitetsniveauer i miljøet.

Disse kontroller er foretaget under hensyntagen til subsidiaritetsprincippet. I nogle få tilfælde viste resultaterne, at der er behov for en bedre adskillelse af funktionerne inden for medlemsstaten, gennemsigtighed i forbindelse med procedurerne og styrkelse af de nationale kontrolprocedurer. En yderligere værdi af disse kontrolbesøg er, at nabolandene modtager uafhængig bekræftelse på, at anlæg, der udleder radioaktivitet i miljøet, er tilstrækkeligt overvåget. For Maltas og Cyperns vedkommende var kontrolbesøgene en lejlighed til at udarbejde nationale programmer og gennemføre de tilhørende systemer for overvågning af radioaktivitet i miljøet på deres respektive områder.

Kommissionen har offentliggjort en meddelelse om de praktiske foranstaltninger i forbindelse med tilsynsbesøg i medlemsstaterne i henhold til artikel 35³⁶.

I henhold til artikel 37³⁷ er der vedtaget fire kommissionsudtalelser om planer for bortskaffelse af radioaktivt affald, som er indgivet af medlemsstaterne.

³¹ As Low As Reasonable Achievable.

³² Naturally Occurring Radioactive Materials.

³³ Non-Destructive Testing.

³⁴ European Training and Education in Radiation Protection.

³⁵ Det fastsættes i artikel 35, at hver medlemsstat skal oprette de nødvendige anlæg til gennemførelse af en permanent kontrol med radioaktivitetsmængden i atmosfæren, i vand og i jord, samt til gennemførelse af kontrol med overholdelse af de grundlæggende normer.

³⁶ EUT C 155 af 4.7.2006, s. 2.

³⁷ I henhold til denne artikel skal Kommissionen afgive sin udtalelse (efter høring af en ekspertgruppe) om alle oplysninger, som medlemsstaterne har indsendt vedrørende deres planer om bortskaffelse af radioaktivt affald, hvis gennemførelsen af disse planer kan antages at medføre en radioaktiv kontaminering af andre medlemsstater.

4.3.2. Nødberedskab

Der var ingen egentlige radiologiske nødsituationer i 2006. Polonium-210 begivenheden i Det Forenede Kongerige blev fulgt af Kommissionen, men ikke anset for en reel international nødsituation.

Sverige var vært for den årlige nukleare nødsituationsøvelse på Ringhals kernekraftværk. For første gang omfattede øvelsen også Kommissionens nye interne nødkommunikationssystem ARGUS. Tilbagemeldingerne om brugen af dette nye værktøj var positive.

Det tekniske grundlag for nødsystemerne i Kommissionen blev forbedret gennem installering af et nyt strømsystem, der ikke kan afbrydes (Uninterruptible Power Supply) og en ny spejlet server til dataudveksling i GD TREN's nødlokale i Luxembourg.

Kommissionen deltog i nødberedskabsarbejdsgrupperne under IAEA, OECD og Baltisk Råd.

Kroatien og Tyrkiet er på vej til at tilslutte sig fællesskabsordningen for hurtig udveksling af information i tilfælde af strålingsfare (ECURIE³⁸). Der er også taget indledende kontakter til Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien.

ECURIE-systemets virkemåde blev underkastet en intern undersøgelse. Resultaterne heraf viste, at systemet er operationelt og egner sig til formålet, og der blev fremsat en række henstillinger med henblik på yderligere forbedring.

4.3.3. Fødevarer

Der er indledt en omformulering af lovgivningen om radioaktiv forurening af fødevarer, som skal forenkle proceduren for offentliggørelse af listen over indgangssteder i Fællesskabet.

Der er indledt en undersøgelse med henblik på at opdatere Kommissionens informationsgrundlag om potentiel radioaktiv kontaminering af specifikke fødevarer med oprindelse i tredjelande.

Codex Alimentarius-Kommissionen under WHO-FAO³⁹: vejledende niveauer for radionuklider i fødevarer, gældende for den internationale samhandel efter en nuklear eller radiologisk nødsituation, blev vedtaget i juli 2006.

4.4. Forsyninger af nukleare materialer

Den Europæiske Domstol afsagde dom i de forenede sager C-123/04 og C/124/04 om fortolkningen af berigning af uran (produkt versus service). Euratoms Forsyningsagentur (ESA) skal i overensstemmelse hermed revidere sin politik for kontraktmæssig forvaltning i forbindelse med berigning. Der er udarbejdet nye

³⁸ Fællesskabsordning for udveksling af presserende radiologiske informationer.

³⁹ Verdenssundhedsorganisationen - FN's Organisation for Ernæring og Landbrug.

vedtægter og en finansforordning for ESA, som er blevet forelagt for Rådet med henblik på vedtagelse.

Forsyningssikkerheden indtager fortsat en central plads på verdensplan. Der er behov for mere primær produktion af uran. Højere priser har ført til en øget udvinding og større mineaktivitet, men den samlede uranproduktion faldt en smule i 2006 i forhold til 2005 som følge af problemer i forskellige miner. Canada, Rusland og Australien er fortsat de største leverandører af nukleare materialer til EU. Mens kontantpriserne og priserne i forbindelse med nye langfristede kontrakter er steget ret drastisk, har stigningerne under de eksisterende langfristede kontrakter hidtil været moderate.

4.5. Multilaterale tilgange til brændselscyklussen

IAEA offentliggjorde tidligere i 2005 en rapport med titlen "Multilateral Approaches to the Nuclear Fuel Cycle". Det første emne angik stater, der frivilligt giver afkald på deres ret til at drive følsomme brændselscyklusfaciliteter (dvs. berigningsanlæg og oparbejdning), og som til gengæld herfor får en form for garanteret forsyning af brændselscyklustjenester. Det andet emne var mekanismer, som skal placere følsomme brændselscyklusfaciliteter under en vis form for multilateral kontrol.

Visse EU-lande (DE, FR, NL, UK), foruden USA og Rusland, som har berigningsteknologi, foreslog forskellige initiativer vedrørende indførelse af en stående multilateral mekanisme i IAEA.

Kommissionen har fulgt disse forslag nøje og fastholder, at i tilfælde, hvor EU-lande eller –virksomheder er involveret i en international forsyningsmekanisme, skal der i lighed med Euratoms rettigheder og forpligtelser i henhold til traktaten, navnlig kapitel VI (Forsyninger), også tages hensyn til disses rettigheder og forpligtelser.

5. INTERNATIONALT SAMARBEJDE

5.1. Aftaler med tredjelande

Euratom har undertegnet samarbejdsaftalerne om brug af kerneenergi til fredelige formål med Japan⁴⁰ og Kazakhstan⁴¹. Aftalen med Japan samt aftalen med Ukraine⁴², trådte i kraft henholdsvis den 20.12.2006 og 1.9.2006. Den administrative procedure i forbindelse med ikrafttrædelsen af Kazakhstans aftale løber stadig.

Der foregår i øjeblikket tekniske drøftelser mellem Euratom og Den Russiske Føderation om en mulig aftale vedrørende handel med nukleare materialer.

⁴⁰ Undertegnet den 27. februar 2006. EUT L 32 af 6.2.2007.

⁴¹ Undertegnet den 6. december 2006, KOM(2006) 617 endelig.

⁴² Rådets afgørelse af 28.6.2005; KOM(2003) 129 endelig; EUT L 261 af 22.9.2006.

5.2. Internationale konventioner

5.2.1. Fælles konvention

Euratom blev kontraherende part i den fælles konvention om sikker håndtering af brugt brændsel og radioaktivt affald den 2. januar 2006. I maj 2006 deltog Euratom, repræsenteret ved Kommissionen, i det andet rapportbehandlingsmøde.

Euratom forelagde sin første rapport indeholdende en oversigt over aktiviteterne inden for håndtering af radioaktivt affald og brugt brændsel, herunder sikring af overensstemmelse med Euratoms grundlæggende sikkerhedsnormer (BSS) og udarbejdelse af nødplaner.

5.2.2. Konventionen om fysisk beskyttelse af nukleare materialer (CPPNM)

Rådet⁴³ havde bemyndiget Kommissionen til at forhandle om ændringer af CPPNM for så vidt angår anliggender, der hører under Fællesskabets kompetenceområde.

For at opnå en mere omfattende fysisk beskyttelse af nukleare materialer dækker den ændrede CPPNM ikke kun materialer som sådanne, men også de pågældende nukleare anlæg. CPPNM blev derfor omdøbt til konventionen om fysisk beskyttelse af nukleare materialer og nukleare anlæg.

Kommissionen forelagde et "Forslag til Rådets afgørelse om godkendelse af Det Europæiske Atomenergifællesskabs tiltrædelse af konventionen om fysisk beskyttelse af nukleare materialer og nukleare anlæg"⁴⁴.

5.2.3. Konventionen om hurtig anmeldelse af kernekraftuheld og konventionen om bistand i tilfælde af kernekraftuheld eller strålingsfare

Instrumenterne⁴⁵ om Det Europæiske Energifællesskabs tiltrædelse af disse to konventioner blev deponeret hos IAEA den 14. november 2006, med ikrafttrædelsesdato den 14. december 2006. Tiltrædelsen giver Fællesskabet et solidt grundlag for den videre udvikling af internationale arrangementer for beredskab i tilfælde af strålingsfare.

5.2.4. Interinstitutionel aftale om deltagelse i internationale konventioner

Kommissionen foreslog en interinstitutionel aftale om deltagelse i internationale konventioner⁴⁶. Efter drøftelser i Rådet blev forslaget omdannet til et sæt ikke-bindende retningslinjer⁴⁷ for begge institutioner om, hvordan der skal samarbejdes med henblik på forberedelse af møder om revision af internationale konventioner eller konferencer om ændring af nye konventioner. Disse retningslinjer vil for første gang blive anvendt i anledning af det fjerde møde om revision af sikkerhedskonventionen i 2008.

⁴³ KOM(2005) 199.

⁴⁴ KOM(2006) 518.

⁴⁵ Kommissionens afgørelse 2005/844/Euratom og 2005/845/Euratom.

⁴⁶ KOM(2006) 179 endelig.

⁴⁷ Rådets dokument nr. 13876/4/06 REV 4.

5.2.5. *Paris-konventionen*

Den 13.12.2006 vedtoges et forslag til Rådets beslutning⁴⁸ om bemyndigelse af Republikken Slovenien til i Det Europæiske Fællesskabs interesse at ratificere protokollen af 12. februar 2004 om ændring af Paris-konventionen af 29. juli 1960 om ansvar over for tredjemand på den nukleare energis område.

Formålet med forslaget er at stille Slovenien lige med de medlemsstater, der blev bemyndiget ved beslutning 2004/294/EF og beslutning 2004/294/EF, som blev vedtaget før Sloveniens tiltrædelse af Den Europæiske Union, således at Slovenien ratificerer denne protokol samtidig med disse medlemsstater.

5.3. **Samarbejde med IAEA**

5.3.1. *Meddelelse om ændring af Euratoms status i IAEA*

Kommissionen forelagde et forslag for Rådet om ændring af Det Europæiske Atomenergifællesskabs status i IAEA⁴⁹. Efter de indledende drøftelser godkendte medlemsstaterne ikke, at der føres orienterende forhandlinger med IAEA.

For at fremme et styrket samarbejde mellem de to institutioner blev der indledt et forberedende arbejde i form af et "charter", der dækker alle de pågældende arbejdsområder.

5.3.2. *Samarbejde med IAEA*

Kommissionen administrerede "Fællesskabets regnskabs- og kontrolsystem" i overensstemmelse med de aftaler om sikkerhedskontrol, der er indgået med IAEA. I henhold til disse aftaler udfører IAEA sine inspektioner samtidig med Kommissionens inspektionsaktiviteter, hvorved der skabes komplementaritet, samtidig med at det gøres lettere at gennemføre den internationale sikkerhedskontrol. IAEA opfyldte med held sine kontrolmålsætninger for EU.

Kommissionen har fortsat støttet IAEA i dets kontrolaktiviteter ved at stille teknisk udstyr til rådighed og give IAEA-inspektørerne sagkyndig uddannelse.

Drøftelserne på højt plan med IAEA inden for rammerne af aftalerne om sikkerhedskontrol blev intensiveret. Et forstærket samarbejde mellem Kommissionen og IAEA udgør et vigtigt skridt i retning af fremme af ikke-spredning og nuklear sikkerhed, som er centrale områder inden for EU's eksterne energipolitik i de kommende år.

⁴⁸ KOM(2006) 793 endelig.

⁴⁹ KOM(2006) 121 endelig af 16.3.2006.